

BUGU

Dil ve Eğitim Dergisi

BUGU
Journal of Language and Education

2/4, 380-392

TÜRKİYE

www.bugudergisi.com

E-ISSN: 2717-8137

Derleme Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 15.11.2021

Makale Kabul Tarihi: 10.12.2021

Şen, N. (2021). Teke akademi youtube kanalı'nın Türkolojiye katkıları. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 2(4), 380-392. <http://dx.doi.org/10.46321/bugu.72>

TEKE AKADEMİ YOUTUBE KANALI'NIN TÜRKOLOJİYE KATKILARI*

Öğr. Gör. Nazmi ŞEN

Balikesir Üniversitesi nazmi.sen@balikesir.edu.tr ORCID

Öz

Dijital ortamın sunduğu fırsatlar doğrultusunda daha fazla kişiye ulaşma hedefini gerçekleştirmek amacıyla eğitim alanında faaliyet gösteren kamu kuruluşlarına, özel kuruluşlara, akademik dergilere, derneklere, öğrenci topluluklarına vb. ait birçok YouTube kanalı bulunmaktadır. 2021 yılında dünyada interneti kullanan kişi sayısı 4,6 milyar civarındadır. Bilgisayar dışında kullanılan elektronik aletlerin de kullanımının yaygınlaşmasıyla (telefon, tablet) bir günde internette geçirilen süre yaklaşık 7 saate ulaşmıştır. Özellikle COVID-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim ve uzaktan eğitimi destekleyen videolar aracılığı ile bilginin paylaşımı daha da önemli bir hâle gelmiştir. Bu süreçte temelleri atılan TEKE AKADEMİ YouTube Kanalı da Türkoloji ile ilgili farklı alanlardaki video paylaşımları ve canlı yayınlarla Türkolojinin bilgi akışına katkı sağlamıştır. Teknolojinin ve internetin kitleleri yönlendirici etkisi göz önüne alındığında teknoloji-eğitim ilişkisinin toplumu eğitici yönü kullanılarak bireylerin ilgili oldukları alandaki bilgilerine katkı sağlamada sosyal ağların önemli bir rolü olduğu bilinmektedir.

Dünyada eğitim alanında yaşanan değişimler doğrultusunda kurulan TEKE AKADEMİ YouTube Kanalı 1 Mayıs 2020 tarihinde yayın hayatına başlamıştır. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Derneği'nin belirlediği "faaliyetlerin etkinleştirilmesi ve geliştirilmesi için araştırmalar yapma ve kurs, seminer, konferans ve panel gibi eğitim çalışmalarını düzenleme" gibi amaç ve ilkelere uygun olarak TEKE AKADEMİ tarafından oluşturulan içerikler YouTube kanalı aracılığıyla ilgililerin istifadesine sunulmaktadır.

Bu araştırmanın amacı TEKE AKADEMİ YouTube Kanalı'nda bulunan 53 videonun Türkolojiye katkılarını tespit etmektir. Ulaşılan veriler sonucunda 22 videonun bulunduğu "Bilimsel Konuşmalar" bölümü en fazla içeriğin bulunduğu bölüm olarak belirlenmiştir. Ulaşılan diğer sonuçlar grafiklerle ifade edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: YouTube, TEKE AKADEMİ, Türkoloji, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Derneği.

* Bu makale, Düzce Üniversitesi tarafından 28 Eylül 2021 tarihinde çevrim içi olarak düzenlenen "Yunus Emre Ulusal Öğrenci Sempozyumu"nda sunulan "TEKE Akademi YouTube Kanalı'nın Türkolojiye Katkıları" adlı sözlü bildirisinin gözden geçirilmiş ve genişletilmiş şeklidir.

CONTRIBUTIONS OF TEKE ACADEMY YOUTUBE CHANNEL TO TURKOLOGY

Abstract

In order to achieve the goal of reaching more people in line with the opportunities offered by the digital environment, public organizations operating in the field of education, private organizations, academic journals, associations, student communities, etc. there are many YouTube channels that belong to it. The number of people using the Internet in the world in 2021 is 4,6 about a billion. With the spread of the use of electronic tools used other than computers (phone, tablet), the time spent on the Internet in a day has reached about 7 hours. Especially in the process of the COVID-19 pandemic, the sharing of information has become even more important through distance education and videos supporting distance education. TEKE ACADEMY YouTube Channel, the foundations of which were laid in this process, also contributed to the information flow of Turkology with different video shares and live broadcasts in different fields related to Turkology. Considering the influence of technology and the internet on the masses, it is known that social networks have an important role in contributing to the knowledge of individuals in the field they are interested in by using the educational aspect of the technology-education relationship to educate society.

TEKE ACADEMY YouTube channel, which was established in line with the changes in the field of education in the world, started broadcasting on May 1, 2020. Content created by TEKE ACADEMY in accordance with the objectives and principles set by Association of Turkish Literature Culture Education such as "doing research for the activation and development of activities, organizing training activities such as courses, seminars, conferences and panels" is offered to the use of interested parties through the YouTube channel.

The aim of this research is to determine the contributions of 53 videos on TEKE ACADEMY YouTube channel to Turkology. As a result of the data obtained, the "Scientific Speeches" section with 22 videos was determined as the section with the most content. Other results obtained are expressed in graphs.

Keywords: YouTube, TEKE ACADEMY, Turcology, International Association of Turkish Literature Culture Education.

Ø. Giriş:

İnsanlığın ilerlemesi sonucunda ortaya çıkan bir kavram olan teknoloji Türkçe Sözlük'te şöyle tanımlanmıştır:

1. Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimi. 2. İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü (TDK, 2011, s. 2307).

Çevredekileri anlamlandırabilme gayreti, merak ve yaşamda karşılaşılan zorluklarla başa çıkma gibi sebeplerin sonucu olarak aslında insanlığın tarihine göre yeni sayılabilecek bir kavram olan bilim ve teknoloji doğmuştur. Geometrik bilgiyi teorem hâline getiren, yani kanıtlanabilir bir şekle büründüren Thales¹, çoğu bilim insanı tarafından bilimin ve dolayısıyla teknolojinin öncüsü olarak kabul edilmektedir.

---

¹ Thales hakkında detaylı bilgi için bk. Diels Hermann, Kranz Walther. (1960). *Die fragmente der vorsokratiker*. Weismannsche Verlagsbuchhandlung.

Antik Çağ'dan günümüze kadar bilim ve teknolojide önemli gelişmeler yaşanmıştır. Teknoloji içinde internetin kullanılmasının ayrı bir önemi vardır. Çünkü internet ağı vasıtasıyla 1960'lı yıllardan itibaren iletişim ayrı bir boyut kazanmıştır. 1989 yılına gelindiğinde ise dünya çapında ağ [world wide web (www)] ile internet teknolojisi küresel bir hâle gelmiştir. 2000'li yıllardan sonra ise internetin bilgiye erişim ve kitle iletişim aracı olmasının yanında sosyal ağların yaygınlaşmasıyla yazılı iletişim dışında sembollerin, fotoğrafların, videoların yer aldığı internet, kullanıcılarının kendilerini farklı şekillerde ifade ettiği bir mecraya dönüşmüştür. Günümüzde ise yapay zekanın etkinliğinin artmasıyla internet teknolojisi bir üst seviyeye erişmiştir.

Türkiye'nin özellikle eğitim alanında teknoloji kullanımının niceliksel gelişimini tamamlamış olduğu değerlendirilip ancak niteliksel anlamda gelişime ihtiyaç duyduğu belirtilmektedir (Akgün, 2019). Dijitalleşen dünyada ya da "dijital çağ" olarak adlandırılan bu dönemde "açık bilim" yaklaşımıyla bilim insanlarının bilimsel bilgilerini paylaştığı en önemli mecraların başında web siteleri gelmektedir. Wiley (2014) açık bilim anlayışındaki "açık" kavramının niteliklerini tutma (retain), tekrar kullanma (reuse), tekrar düzenleme (revize), tekrar birleştirme (remix) ve tekrar dağıtma (redistribute) olarak belirlemiştir. Özellikle 2000'li yıllarda doğan ve "net jenerasyonu" (Prensky, 2001) olarak adlandırılan bireyler sosyal ağları kullanan kitlelerin başında gelmektedir.

Sosyal ağlar içerisinde önemli bir yere sahip olan aynı zamanda günümüzdeki çoğu sosyal ağdan daha eski olan YouTube, video paylaşım platformları arasında en çok tercih edilenlerdendir. Özellikle akademik nitelik taşıyan ve ilgililerine hitap eden eğitim içerikli video kanalları için YouTube, videoların saklandığı dikkate değer bir veri bankasıdır. Türkiye'de Türkolojiye ait içerikler barındıran birçok YouTube kanalı bulunmaktadır. TEKE AKADEMİ de Türkoloji ile ilgili nitelikli içerikler üreterek bu içerikleri YouTube kanalı aracılığıyla duyurmaktadır.

1. Araştırmanın Amacı:

Araştırmanın amacını YouTube video paylaşım sitesinin eğitim yönünden ve akademik yönden kullanıcılarına sağladığı yararları tespit ederken TEKE AKADEMİ YouTube Kanalında bulunan videoların Türkolojiye hangi yönlerden katkı sağladığı oluşturmaktadır.

Problem durumu olarak kanalda içeriklerine göre sınıflandırılmış video oynatma listelerinin incelenmesi ve bunların Türkolojiye katkıları ele alınmıştır.

Bu bağlamda araştırmada,

1. TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videolar içeriklerine göre Türkolojinin hangi alt dallarıyla ilgilidir?

2. "Kanaldaki oynatma listelerinde bulunan videoların toplam video sayısı göz önünde bulundurularak sıklık ve frekans/yüzde değerleri nelerdir?" soruları cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

2. Yöntem:

Bu bölümde araştırma modeli, verilerin toplanması ve çözümlenmesi başlıklarına yer verilmektedir.

2.1. Araştırmanın Modeli:

Bu araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Dokümanı, TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan 53 video oluşturmaktadır. “Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 39).

2.2. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi:

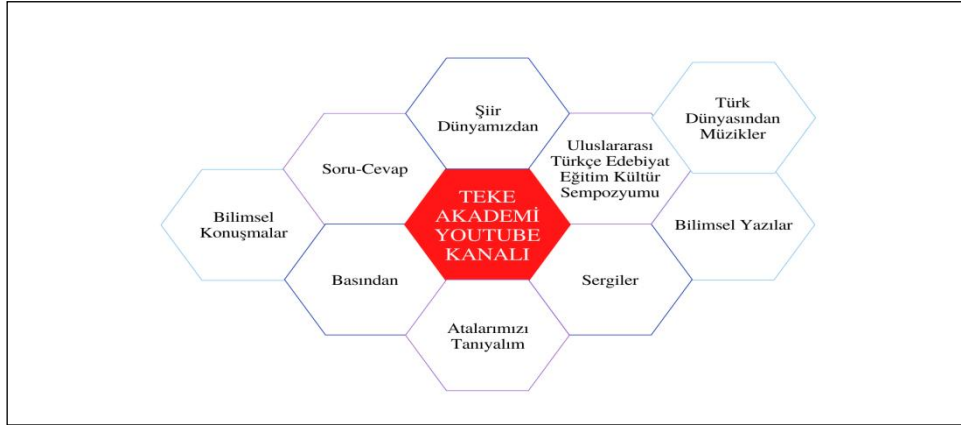
Araştırmada doküman olarak kullanılan TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videolar, kanalda olduğu şekliyle aynı başlıklar altında sınıflandırılmıştır. İçerik analizi tekniğiyle çözümlenmeler yapılmıştır.

Analiz sonucunda önce videolar kanaldaki sınıflandırılmayla aynı biçimde içeriklerine göre 9 başlık altında toplanmıştır. Videolar tanıtılırken kendi yorumlarımıza da yer verilip videoların adlandırılırken kanalda bulunan başlıklar doğrudan alıntılanmıştır.

Araştırmanın güvenilirliğini artırmak amacıyla veriler iki uzman tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. Belirtilen görüşler sonucunda fikir alışverişi yapılarak araştırmanın son şekli oluşturulmuştur.

3. Bulgular:

TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videoların Türkolojiye katkısının tespit edilmesinin amaçlandığı bu araştırmada videolar içeriklerine göre 9 başlık altında toplanmıştır.

Kavram Haritası 1: TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videoların bulunduğu oynatma listelerini içeren kavram haritası.

3.1. Bilimsel Konuşmalar:

22 videonun bulunduğu bölümde alanın uzmanları tarafından yapılan konuşma ve söyleşiler bulunmaktadır.

• Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın “**Bilge Tonyukuk'u Kim Sürgüne Gönderdi?**” adlı konuşmasının temelini çoğu araştırmacının Bilge Kağan tarafından sürgüne gönderildiği düşünülen Bilge Tonyukuk'un niçin sürgüne gönderildiği ve Bilge Kağan tarafından mı gönderildiği, yazıtlardan ve Çin kaynaklarından hareketle ifade etmek oluşturmaktadır.

• Yine, Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın “**Bilge Tonyukuk ve Yazıtları**” adlı söyleşisi, söyleşinin başlığından anlaşılacağı üzere Bilge Tonyukuk Dönemi'ni konu alan ve Bilge Tonyukuk Yazıtları hakkında detaylı bilgi veren aydınlatıcı bir konuşmadır. Bu konuşmanın dışında 2020 yılının Bilge Tonyukuk Yılı ilan edilmesi sebebiyle yine Bilge Tonyukuk ile ilgili diğer konuşmalarına nispeten daha kısa bir sözlü bildirisi bulunmaktadır.

• “Bilimsel Konuşmalar” bölümünde radyo söyleşilerine de yer verilmiştir. “**Beş Kıtanın Yolları**” programında Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Eski Türk Yazıtları'nı anlatıp akademik hayatından bazı kesitler sunarken, “**Âşıklarımız ve Âşık Edebiyatımız**” programında Köktürk Harfli Yazıtlar ve onların içerikleri hakkında bilgi vermiştir.

• Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın (COVID-19 pandemisinden önce) verdiği konferanstan bir kesit de kanalda yer almaktadır. Bu kısa videoda Orhun Yazıtları'nda yer alan mesajlar etkileyici bir anlatımla muhataplarına sunulmuştur.

• İlki, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün katılımıyla 1932 yılında yapılan Türk Dili Kurultayı'nın dokuzuncusu 2020 yılında yapılmak üzere Tonyukuk Anıtı'nın dikilişinin 1300. yıl dönümü münasebetiyle Bilge Tonyukuk'a ithaf edilmiştir. IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nda Bilge Tonyukuk Salonu'nda sunulan tüm bildirimler kanalda bulunmaktadır. Ayrıca kurultaya ait istatistiklerin Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ tarafından sunumunun yapıldığı kapanış oturumuna ait bir video ile Dr. Öğr. Üyesi Nurdin USEEV'in kapanış oturumundaki konuşması dikkatlere sunulmuştur.

• Bu bölümdeki ALYILMAZ'a ait son konuşma “**Eski Türk Yazıtları'nın Âlimi/Bilgesi Gubeydulla AYDAROV**” ile ilgilidir. Bu konuşmada birlikte çalışma fırsatı bulunulan AYDAROV'un Eski Türk Dili ve Kazak Türkçesine katkıları ifade edilmiştir.

• Prof. Dr. Semra ALYILMAZ'ın Türk kültürüne büyük katkıları olan merhum Valeh HACILAR ile yaptığı röportaj bu bölüme katkı sağlayan önemli içeriklerden birisidir.

• Eski Türk Dili alanı ile ilgili bir diğer konuşma Prof. Dr. Osman MERT'e aittir. “**Köl Tigin, Bilge Kağan ve Bilge Tonyukuk Anıt Mezar Komplekslerinin Durumu**” adlı konuşmasında MERT, Orhun Yazıtları ile ilgili kıymetli bilgiler vererek onların bugünkü durumları hakkında güncel veriler paylaşmıştır.

• Prof. Dr. Osman MERT “**Neden Dil Öğrenemiyoruz / Öğretemiyoruz?**” adlı söyleşide hem Türkçe öğretiminde hem de yabancı dil öğreniminde doğru bilinen yanlışlardan ve uygulanabilecek yöntemlerden bahsederek bu alanlardaki önemli problemleri ortaya koymuştur.

• Prof. Dr. Metin EKİCİ'nin Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu'nda sunduğu sözlü bildirim videosu Dede Korkut çalışmaları ile ilgili güncel gelişmeleri içermektedir.

• Doç. Dr. Harun ŞAHİN “**Cemil Meriç'in Bu Ülke İsimli Eserinde Eğitim ile İlgili Söz Varlığı**” adlı sunumunda Cemil Meriç'e farklı bir pencereden (eğitim) bakarak söz varlığının dil ve kültür açısından temsil ettiği toplumun anlayışını, yaşayışını ve inanışlarını yansıttığını belirterek *Bu Ülke* isimli eserdeki eğitim ile ilgili söz varlığını dikkatlere sunmuştur.

• Dr. Murat Akarsu'nun anlatımıyla Doç. Dr. Nurullah ŞAHİN'in moderatörlüğünde STEM eğitimini her yönüyle inceleyen söyleşiler 3 seriden oluşmaktadır. Birinci videoda

STEM eğitim anlayışı üzerine bilgi verilirken, ikinci videoda yurt içi ve yurt dışında STEM uygulamaları konu edinilmiştir. Serinin son videosu ise STEM laboratuvarlarını içermektedir.

• Öğr. Gör. Nazmi ŞEN'in moderatörlüğünde Öğr. Gör. Emre YOLCU'nun diksiyon ve işaret dili ile ilgili bilgiler verdiği söyleşiler 3 videodan oluşmaktadır. Anılan videolarda söz konusu alanların tarihinden başlanarak günümüzdeki durumları ele alınmıştır. Ayrıca canlı yayınlanan videolarda izleyicilerin soruları yanıtlanmıştır.

• Bu bölümün son videosu eğitimci, araştırmacı yazar ve şair Ramazan AVCI'nın Türkçe'nin önemini ve içinde bulunduğu sorunları anlatan konuşmasıyla son bulmaktadır.

Bilimsel Konuşmalar bölümünde yer alan 19 videodan 7 video eski Türk dili ve kültürüyle ilgilidir. Diğer 12 videonun içeriğini ise Türk kültürüne büyük yararları olan şahsiyetler, dil öğrenimi ve öğretimi, Dede Korkut, söz varlığı, STEM eğitimi, diksiyon ve Türk işaret dili oluşturmaktadır.

3.2. Soru-Cevap:

Soru-Cevap bölümünde Türkçe, edebiyat, kültür ve eğitim alanlarındaki popüler ve tartışmalı konular hakkında sorular sorularak alanın uzmanları tarafından bu soruların cevaplandırılması amaçlanmıştır. Bu bölümde Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'a ait 2 video bulunmaktadır. "Eski Türkler göçebe miydi?" sorusuna cevap niteliğindeki 2 videoda konargöçerlik ile göçebelik arasındaki farka değinilerek günümüzde de yerleşik hayata geçmiş Türk toplulukları olduğu ve bazı Türk boylarının hâlâ konargöçer yaşam biçimini benimsediği ifade edilmiştir. Köktürklerin konargöçer hayatı strateji için seçtiği yazıtlardan hareketle açıklanmıştır. Ayrıca eski Türklerin yerleşik bir şehir medeniyeti olduğu görsellerle desteklenerek kanıtlanmıştır. Yazıtlarda, anıtlarda, kâğıda yazılı belgelerde, Çin ve Fars kaynaklarında geçen Türk şehir isimlerinden bahsedilip yaklaşık 80 şehir ismi tespit edilerek toponimik yönden Türkolojiye katkı sağlanmıştır.

3.3. Şiir Dünyamızdan:

5 videodan oluşan bu bölümde 4 şiir "Dede Korkut'un Duası", "Kaldırımlar", "Türkülere Destan" ve "İhlamlar Çiçek Açtığı Zaman" eğitimci, araştırmacı yazar ve şair Ramazan AVCI tarafından 1 şiir "Meni Gözel Hatırla" ise Dicle TEBEROĞLU tarafından seslendirilmiştir. Türk dünyasının önemli şairlerine ait şiirler ve Türk dili ve kültürü için eşsiz bir kaynak olan Dede Korkut Hikâyeleri'nin baş kahramanı Dede Korkut'a ait dua Türkolojinin sanatsal yanına atıf yapması bakımından önemlidir. Türkçenin² zenginliğinin ve estetiğinin sanatsal olarak vücut bulduğu bu şiirler Türkçenin gücünü ifade etmektedir.

3.4. I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu:

28-29 Ağustos 2020 tarihlerinde çevrim içi olarak düzenlenen I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu³ TEKE AKADEMİ YouTube kanalından canlı olarak

² Türkçe, geçmişte ve günümüzde bütün Türk boy ve topluluklarının konuştukları ve yazdıkları lehçe ve ağızların tamamını kapsayan / ifade eden bir kavram işaretidir. Yani bu kavram işareti yalnızca Türkiye Türkçesi ve ağızlarının değil; bütün Türk boy ve topluluklarının konuştukları ve yazdıkları tarihî ve çağdaş lehçe ve ağızların da ortak adıdır. Bu kavram işareti (birilerinin iddia ettikleri gibi) Cumhuriyet Dönemi'nde farklı endişe ve amaçlarla "Türk Dili" kavram işaretinin yerine türetilmiş / uydurulmuş bir sözcük de değildir (Alyılmaz, 2019, s. 44).

³ Sempozyumun ilgili olduğu alanlar: Arkeoloji, Batı Dilleri ve Edebiyatları, Bilim Tarihi, Coğrafya, Coğrafya Eğitimi, Dil Bilim, Eğitim Felsefesi, Eğitim Programları ve Öğretim, Eğitim Tarihi, Eğitim Yönetimi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Eski Çağ Tarihi, Eski Türk Dili, Eski Türk Edebiyatı, Felsefe Eğitimi, Felsefe Tarihi, Geleneksel Türk Mimarisi, Geleneksel Türk Sanatları, Genel Sosyoloji, Genel Türk Tarihi, Güzel Sanatlar, Kütüphanecilik, Medya Okur Yazarlığı, Orta Çağ Tarihi, Osmanlı Tarihi, Öğretim Teknolojileri, Rehberlik ve

yayınlanmıştır. Videoların tamamı kayıt altına alınarak kanala yüklenmiştir. ALYILMAZ “Bilge Tonyukuk”un Anısına Düzenlenen I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu'nun Ardından” adlı yazısında sempozyum ile ilgili şunları ifade etmiştir:

Ulusal veya uluslararası düzeyde alınan kararların ve bu kararlarla ilgili olarak yapılacak faaliyetlerin ve düzenlenecek etkinliklerin geniş kitleler tarafından kabul görmesinde, farkındalık oluşturmada bütün kurum ve kuruluşların üzerlerine birtakım sorumluluklar düşmektedir. Bu düşünceden hareket eden (ve 2014 yılından beri faaliyet gösteren) Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Derneği de UNESCO tarafından alınan kararı desteklemek ve Bilge Tonyukuk'un şahsında bütün Türk Büyükleri'ne vefa göstermek amacıyla yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren bazı kurumların, üniversitelerin ve akademik dergilerin de ortaklığıyla bir sempozyum düzenlemeye karar vermiş; sempozyum, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Türk Dil Kurumu, Bursa Uludağ Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Batı Kaspî Üniversitesi, Priştine Üniversitesi, Gürcistan Teknik Üniversitesi, Valeh Hacılar Uluslararası Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Vakfı, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi ve BUGU Dil ve Eğitim Dergisi'nin ortak faaliyeti olarak Bilge Tonyukuk'un anısına 28-29 Ağustos 2020 tarihleri arasında çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. (Sempozyumun giderleri tamamen Uluslararası TEKE Derneği tarafından karşılanmış; paydaş kurum ve kuruluşlardan hiçbir maddi destek talep edilmemiştir) (Alyılmaz, 2020, s. 218).

Birçok alanda nitelikli bilgilerin sunulduğu sempozyumun tüm oturumlarına ait videolar sadece Türkolojiye değil sosyal bilimler alanındaki araştırmalara da kaynaklık etmektedir.

Foto 1: I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu'nun afişinden bir görüntü

Psikolojik Danışmanlık, Sanat Tarihi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Sosyoloji, Tarih Eğitimi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, Türk Halk Edebiyatı, Türk İslam Sanatları, Türkçe Eğitimi, Yakın Çağ Tarihi, Yeni Çağ Tarihi, Yeni Türk Dili, Yeni Türk Edebiyatı olarak belirlenmiştir.

3.5. Bilimsel Yazılar:

“Bilimsel Yazılar” bölümü iki ayrı makaleden oluşmaktadır. İlk makale Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ’ın “Türk”, “Türkçe” ve “Türk Dili” Kavram İşaretleri Üzerine” adlı çalışmasıdır. Araştırmada “Türk”, “Türkçe” ve “Türk Dili” kavram işaretlerinin yazıtlardan hareketle Türk dil yadigârlarındaki ve Türk dünyasındaki durumları tespit edilmiştir.

İkinci makale ise Prof. Dr. Semra ALYILMAZ’a aittir. Gürcistan’ın Borçalı bölgesinde yaşayan bir Türk boyu olan Karapapaklar/Terekemelerin tarihinin ve kültürünün anlatıldığı bu yazı, seslendirme yöntemiyle izleyicilerle buluşturulmuş, seslendirmenin başından sonuna kadar bölgede çekilen fotoğraflar konunun anlaşılmasını kolaylaştırmıştır.

3.6. Sergiler:

İnternet ortamında sanal gerçekliğin etkisini artırmasıyla bazı sanatsal faaliyetler çeşitli sebeplerden dolayı bu ortamda gerçekleştirilmiştir. Hem maliyetinin az olması hem de sınırsız ziyaret olanağı birçok serginin sanal ortama aktarılacak düzenlemesine imkân sağlamıştır.

TEKE AKADEMİ YouTube kanalında, 2012 yılından beri faaliyet gösteren, dünyada önde gelen birçok indeks tarafından taranan Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi⁴’nin 2020 Haziran sayısına kadar yayımlanan kapaklarından oluşan bir sanal sergi bulunmaktadır. Kapak sayfaları “yaptığı birbirinden özgün ve birbirinden değerli çalışmalarla Türk sanat tarihine, Türk kültür tarihine, Türk diline, Türk yazıt bilimine önemli katkılarda bulunmuş” bilim, kültür ve sanat adamı, görsel sanatlar uzmanı Levent ALYAP⁵ tarafından hazırlanmıştır. Derginin kapaklarının temalarını Türk kültür ve uygarlığına, Türk sanatına, tarihine, diline, Türk yaşayış ve inancına ait değerler oluşturmaktadır.

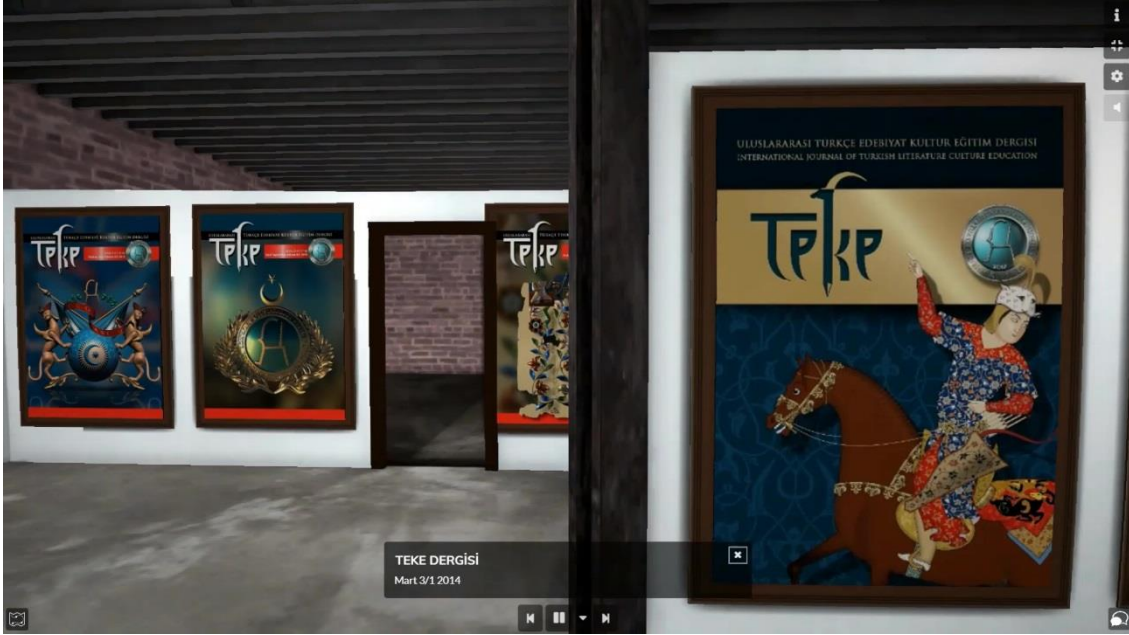

Foto 2. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi’nin kapak sayfalarından oluşan sanal sergiden bir görüntü

⁴ Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi hakkında detaylı bilgi için bk. Cengiz Alyılmaz. (2012). Uluslararası TEKE Dergisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(1), 1-5.

⁵ Levent ALYAP hakkında detaylı bilgi için bk. Cengiz Alyılmaz. (2020). Görsel Sanatlar Uzmanı ve İllüstratör Levent Alyap’ın Hazırladığı Bazı Logolar Üzerine. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 2(2), 129-161.

3.7. Atalarımızı Tanıyalım:

Son yıllarda görsel ve işitsel öğelerin aynı anda kullanılarak kişilere aktarılması öğrenmeyi kalıcı hâle getirmede uygulanan yaygın yöntemlerdendir. Özellikle eski Türk kültürü, değerleri, arkeolojik unsurları ile ilgili görsel konusunda Türkolojide diğer alanlara göre daha az materyal bulunmaktadır. Geçmişimizi ve atalarımızı tanıtmak amacıyla TEKE AKADEMİ YouTube kanalında “Atalarımızı Tanıyalım” başlığı altında Doç. Dr. Onur ER tarafından bir bölüm hazırlanmış; 20 yaşında iken Xi’anda hastalanıp ölen Karı Çor Tigin’in tanıtıldığı bir animasyona yer verilmiştir. Bu önemli şahsa ait yazıt animasyon şeklinde 4 farklı dilde (Türkçe, Rusça, Çince ve İngilizce) izleyicilere sunulmuştur. Karı Çor Tigin adına T’ang imparatoru tarafından dikilen, on yedi satırlık çift dilli bir yazıt olan Karı Çor Tigin Yazıtı Çinliler ile Uygurlar arasındaki dostluk ilişkilerini temsil etmektedir (Alyılmaz, 2013).

Foto 3: Karı Çor Tigin'e ait animasyondan bir görüntü

3.8. Basından:

Basından bölümünde Türk dili ve kültürü ile ilgili haberlerin paylaşılması amaçlanmıştır. İki videodan oluşan bölümdeki ilk video, Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın Türk ve dünya basınında haber niteliği taşıyan röportaj ve görüntülerinden oluşmaktadır. İkinci video ise Erzurum'da bulunan “Taşbaba” olarak adlandırılan Kıpçaklar tarafından mezardaki kişiyi temsilen dikilen taş heykelin Prof. Dr. Osman MERT tarafından tanıtılmasının haberinden oluşmaktadır.

3.9. Türk Dünyasından Müzikler:

TEKE AKADEMİ YouTube Kanalı'nın en yeni bölümü Türk Dünyasından Müzikler'dir. Bu bölümde Türk dünyasını oluşturan her coğrafyadan müzikler kıymetli müzisyenler tarafından yorumlanmaktadır. Bu bölümde sözleri Murad Arif, müziği Maan Bargouth - Murad Arif'e ait “Oppalara” Dicle TEBEROĞLU ve Melis AKTAŞ TOHUMCU tarafından yorumlanmıştır.

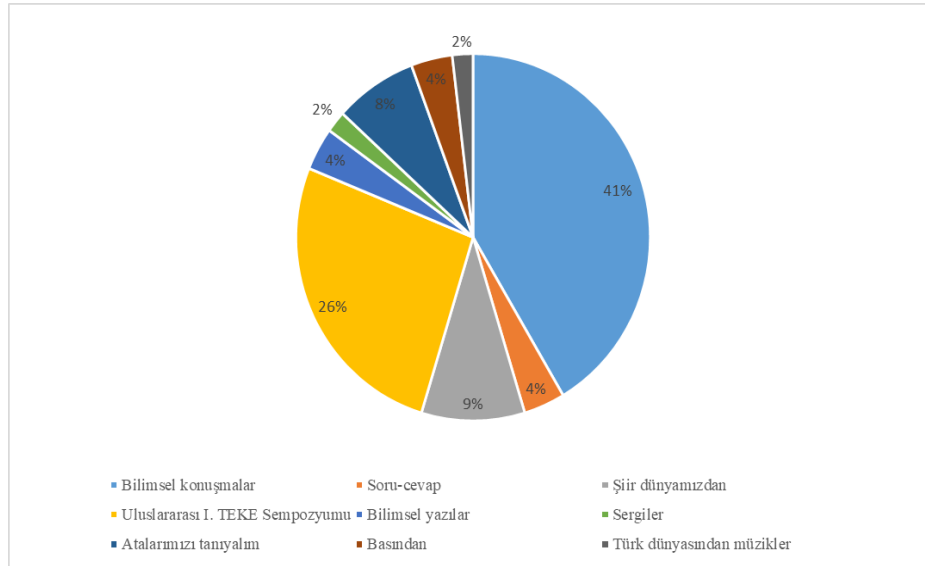

4. Sonuç ve Öneriler:

(Logosu, banner ve sayfa tasarımı Görsel Sanatlar Uzmanı Levent ALYAP tarafından hazırlanan) TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videoların Türkolojiye katkılarını belirlemeyi amaçlayan bu araştırma sonucunda 53 video kanalda bulunan sınıflandırılmaya paralel olarak incelenmiştir. “Bilimsel Konuşmalar” bölümü Eski Türk Dili ve bu alana katkı veren bilim insanları, eğitim (Türkçe eğitimi, diksiyon, işaret dili, STEM) alanlarında 22 video ile en fazla içerik bulunan bölüm olarak tespit edilmiştir. Bu bölümde bulunan videolar bu alanlarda bilgi edinmek isteyen ilgili kişilere özgün ve aydınlatıcı bilgiler sunmaktadır.

53 videonun⁶ 9 ayrı başlıkta sınıflandırılarak dağılımları yapıldığında geçiş sıklığı (frekans) ve yüzde değerleri şöyle tespit edilmiştir: Bilimsel konuşmalar: (f 22, %41,51), soru-cevap: (f 2, %3,77), şiir dünyamızdan (f 5, %9,43), Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu: (f 14, %26,42), bilimsel yazılar: (f 2, %3,77), sergiler: (f 1, %1,89), atalarımızı tanıyalım: (f 4, %7,55), basından: (f 2, %3,77), Türk dünyasından müzikler (f 1, %1,89).

Grafik 1: TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videoların toplam video sayısına oranları.

Kanalda bulunan tüm videolar Türk kültürünün tanıtılmasına akademik bir bakış açısıyla katkı sağlamaktadır. Söz konusu videolar Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Prof. Dr. Semra ALYILMAZ, Prof. Dr. Osman MERT, Görsel Sanatlar Uzmanı Levent ALYAP ve Doç. Dr. Onur ER'in değerli öncülükleri ve tavsiyeleri ile TEKE AKADEMİ ekibi tarafından yayına hazırlanmaktadır.

Sadece şimdinin izlenimlerinin yer aldığı dijital ortamda değer ve duygu dünyasını biçimlendiren bilfiil bir deneyim süreci yaşanmadığından (Köktürk, 2021, s. 161), TEKE AKADEMİ YouTube Kanalı'nın Türk kültür ve uygarlığına ait değerlere bilimsel bir pencereden dikkat çekmesi Türkolojiye⁷ sunduğu önemli katkılardandır. Sonuçta değerler toplumun ortaya çıkmasında rol oynayan, toplumu bir arada tutan ve toplumsal huzuru, mutluluğu koruyan şeylerdir (Şen, 2019, s. 37).

⁶ Tanıtım amacıyla hazırlanmış videolar bu sayıya dahil edilmemiştir.

⁷ TEKİN, Türkolojiyi geniş anlamıyla “Türkoloji, Türklerin dil, tarih, edebiyat, sanat ve folklorunu inceleyen bir bilim dalıdır” olarak tanımlamıştır (Tekin, 2005, s. 427). TEKE AKADEMİ YouTube kanalında bulunan videolar incelendiğinde videoların TEKİN'in belirttiği Türkolojinin “geniş” anlamıyla örtüştüğü gözlemlenmektedir.

Türkoloji ile ilgili diğer derneklerin, vakıfların, dergilerin, üniversitelere bağlı enstitü ve merkezlerin TEKE AKADEMİ Youtube kanalı minvalinde kanallar kurması Türk dilinin ve kültürünün tanıtılmasına katkı sağlayacaktır.

YouTube'a erişim için bir program yüklemeye gerek yoktur. Ayrıca paylaşılan videolar kanal aracılığıyla sınıflandırılıp bir video kütüphanesi oluşturulabilir. Bunun gibi basit ve uygulanması kolay olan özellikler YouTube'un daha popüler ve tercih edilen bir video paylaşım sitesi olmasında etkili olmuştur. Videoların altına izleyiciler tarafından yorum yapılabilmesi de videolara ait olumlu veya olumsuz dönütleri tespit etme noktasında önem arz etmektedir.

YouTube üzerinden yayınlanacak bilimsel nitelik taşıyan videoların içeriğinin izleyiciye etkili şekilde aktarılabilmesi için nitelikli görseller seçilmelidir. Videoların formatı YouTube ile uyumlu olmalıdır.

YouTube'un akademik çalışmaları yaygınlaştırıcı etkisi göz önüne alındığında söz konusu kanalların çoğalmasının öğrencilerin, öğretmenlerin, öğretim elemanlarının, öğretim üyelerinin, yöneticilerin... Türk dili ve kültürüne yönelik tutumlarını ve bakış açılarını genişleteceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akgün, E. (2019). 2023 Eğitim vizyonunda dijital dönüşüm. *Seta - Perspektif*, 233, 1-6.
- Alyılmaz C. ve Alyılmaz S. (2012). *Ord. Prof. Dr. Valeh Hacılar'ın ardından*. Ankara: Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği ve Valeh Hacılar Uluslararası Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Vakfı Özel Yayını.
- Alyılmaz C. ve Mert, O. (Ed.) (2020). *I. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Sempozyumu bildiri kitabı*. (Yayıma Hazırlayanlar; İsmail Çoban, Onur Er, Faruk Polatcan), Bursa: TEKE Akademi.
- Alyılmaz, C. (1997). Teknoloji ve dil. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 8, 33-36.
- Alyılmaz, C. (2012). Uluslararası TEKE Dergisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(1), 1-5.
- Alyılmaz, C. (2013). Karı Çor Tigin yazıtı. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(2), 1-61.
- Alyılmaz, C. (2019). "Türk", "Türkçe" ve "Türk dili" sözcüklerinin dünü ve bugünü üzerine. *II. Uluslararası Eğitimde ve Kültürde Akademik Çalışmalar Sempozyumu Tam Metin Kitabı*. Denizli: Vize Akademik, 30-47.
- Alyılmaz, C. (2020). Bilge Tonyukuk'un anısına düzenlenen I. uluslararası Türkçe edebiyat kültür eğitim sempozyumu'nun ardından. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 1(2), 216-229.
- Alyılmaz, C. (2020). Görsel sanatlar uzmanı ve illüstratör Levent Alyap'ın hazırladığı bazı logolar üzerine. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 2(2), 129-161.
- Alyılmaz, C. (2020). Türk, Türkçe ve Türk dili kavram işaretleri üzerine. *Türkçe Eğitiminin Güncel Sorunları* içinde. Ankara: Eğiten Kitap, 1-43. ed. C. Alyılmaz, O. Er, İ. Çoban.
- Çoban, İ. (2019). Sosyal medyada kullanılan ödünclemeler üzerine bir inceleme: YouTube yorumları örneği. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 298-313.

- David, W. (2014). *The access compromise and the 5th R* <https://opencontent.org/blog/archives/3221> adresinden 05.11.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Diels Hermann ve Kranz Walther. (1960). *Die fragmente der vorsokratiker*. Weismannsche Verlagsbuchhandlung.
- Kocaman, A. ve Tekin, T. (1992). Türkoloji üzerine. *Dilbilim Araştırmaları*, 3, 5-9.
- Köktürk, M. (2021). *Dijital çağ üzerine düşünceler*. Ankara: Net Kitaplık.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *Horizon*, 9, 1-6.
- Şen, N. (2019). Dîvânu Lugâti't-Türk'te yer alan atasözlerindeki değerler. *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 35-36.
- TDK (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- TEKE Akademi Youtube Kanalı'nın linki: <https://www.youtube.com/channel/UCaLEh1H6hrVC2pQG1ik2gaQ>
- Tekin, T. (2005). *Makaleler 3, çağdaş Türk dilleri*. Ankara: TDK.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Extended Abstract

In order to achieve the goal of reaching more people in line with the opportunities offered by the digital environment, public organizations operating in the field of education, private organizations, academic journals, associations, student communities, etc. there are many YouTube channels that belong to it. The number of people using the Internet in the world in 2021 is 4.6. about a billion. With the spread of the use of electronic tools used other than computers (phone, tablet), the time spent on the Internet in a day has reached about 7 hours. Especially in the process of the COVID-19 pandemic, the sharing of information has become even more important through distance education and videos supporting distance education. TEKE ACADEMY YouTube Channel, the foundations of which were laid in this process, also contributed to the information flow of Turkology with different video shares and live broadcasts in different fields related to Turkology. Considering the influence of technology and the internet on the masses, it is known that social networks have an important role in contributing to the knowledge of individuals in the field they are interested in by using the educational aspect of the technology-education relationship to educate society.

TEKE ACADEMY YouTube channel, which was established in line with the changes in the field of education in the world, started broadcasting on May 1, 2020. Content created by TEKE ACADEMY in accordance with the objectives and principles set by the Association of Turkish Literature Culture Education such as "doing research for the activation and development of activities, organizing training activities such as courses, seminars, conferences and panels" is offered to the use of interested parties through the YouTube channel.

The aim of this research is to determine the contributions of 53 videos on TEKE ACADEMY YouTube channel to Turkology.

The study of video playlists on the channel classified according to their content as a problem situation and their contribution to Turkology has been discussed. In this context, the research,

1. Which sub-branches of Turkology are related to the videos found on TEKE ACADEMY YouTube channel according to their content?
2. What are the frequency and frequency/percentage values, taking into account the total number of videos in the playlists on the channel? questions have been tried to be answered.

In this study, one of the qualitative data collection methods, the document review method, was used. The document consists of 53 videos available on the TEKE ACADEMY YouTube channel. The videos found on the TEKE ACADEMY YouTube channel, which were used as documents in the study, were classified under the same headings as on the channel. The content analysis technique was used to analyze the content.

As a result of the analysis, the videos were first collected under 9 headings according to their content in the same format as the classification on the channel. Our own comments are also included when promoting videos, and the titles found on the channel are directly quoted when naming videos.

As a result of this research, which aims to determine the contribution of videos found on TEKE ACADEMY YouTube channel to Turkology, 53 videos were examined in parallel with the classification found on the channel. The "Scientific Conversations" section has been determined as the section with the most content with 22 videos in the fields of education (Turkish education, diction, sign language, STEM) of the Ancient Turkish Language and scientists who contributed to this field. The videos in this section provide original and enlightening information to interested people and Turkology who want to learn about these areas.

Video 9 of 53 were classified as separate headings, and when distributions are made the transition frequency and percentage values identified as follows: Scientific conversations: (f 22, %41,51), question-answer: (f 2, %3,77), poetry of our world (f 5, %9,43), International, Turkish Literature, Culture Education Symposium: (f 14, %26,42), scientific articles: (f 2, %3,77), exhibits: (f 1, %1,89), getting to know our ancestors: (F, 4, %7,55), from the press: (f 2, %3,77), music from turkish world (f 1, %1,89).

All the videos on the channel contribute to the promotion of Turkish culture from an academic point of view. ther Turkology-related associations, foundations, journals, institutes and centers affiliated to universities will contribute to the promotion of the Turkish language and culture by establishing channels such as TEKE ACADEMY YouTube channel.

In order for the content of scientific videos to be published on YouTube to be effectively transmitted to the viewer, qualified images should be selected. The format of the video must be compatible with YouTube.

Considering the popularizing effect of YouTube on academic studies, it is thought that the proliferation of these channels will expand the attitudes and perspectives of students, teachers, lecturers, faculty members, administrators ... towards the Turkish language and culture.

